

Aan de leden van de raad
i.a.a. de commissieleden

Datum
22 mei 2023

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk
791714

Bijlagen
2

Onderwerp:

Raadsinformatiebrief onderzoek naar een maatschappelijk ontzorgingsmodel voor het verduurzamen van woningen

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeren wij u over het resultaat van de verkenning naar een maatschappelijk gedreven ontzorgingsmodel voor het verduurzamen van particuliere woningen.

Aanleiding

Houten telt 20.874 woningen. Deze dienen in 2040 (eigen ambitie) maar uiterlijk in 2050 (nationaal klimaatakkoord) verduurzaamd te zijn. De verduurzaming is een enorme en complexe opgave omdat de overheid de verduurzaming niet kan afdwingen bij huiseigenaren. In financiële zin gaat het om een verduurzamingsopgave van circa 860 miljoen euro (bron: Bouwhulpgroep die berekening heeft gemaakt in het kader van de verkenning). Hoeveel huiseigenaren in Houten hun woning al hebben geïsoleerd, of zonnepanelen op hun dak hebben gelegd of hun woning al aardgasvrij hebben gemaakt, is niet bekend. Elke huiseigenaar bepaalt namelijk zelf hoe hij zijn woning verduurzaamt en is niet verplicht om de uitgevoerde maatregelen ergens centraal aan te leveren (behalve als er subsidie is verstrekt). Daarnaast is de privacywet een drempel om deze data beschikbaar te krijgen.

Het ontzorgen van huiseigenaren stimuleert de verduurzaming van hun woningen. Op dit moment worden huiseigenaren in Houten op onderdelen van de klantreis ontzorgd via vrijwilligersorganisatie Energierijk Houten (onder andere de collectieve inkoopacties) of door commerciële partijen zoals een leverancier van zonnepanelen. Omdat ontzorging ontbreekt voor de gehele klantreis (dus van informatieverschaffing tot aan realisatie) ligt het tempo van verduurzaming te laag om onze ambitie voor 2040 te realiseren. Een versnelling is nodig.

De gemeente neemt daarom sinds begin 2020 deel aan een verkenning naar een maatschappelijk gedreven Energy Service Company, ook wel een maatschappelijke Energie Diensten Organisatie (m-EDO) genaamd. Aan deze verkenning nemen ook de gemeente De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Bunnik, Woerden en Zeist deel. Voor deze verkenning was subsidie aangevraagd bij en toegekend door de Europese Commissie. Op 13 maart is de verkenning formeel afgerond want toen ontvingen we het bericht dat Europa akkoord was.

Een m-EDO is een organisatorische constructie die de huiseigenaren zoveel mogelijk financieel en technisch ontzorgt bij het verduurzamen van hun huis (bijv. bij isolatie, zonnepanelen of warmtepomp). De m-EDO biedt tijdens hun klantreis ondersteuning aan particuliere huiseigenaren

tegen geringe kosten. De m-EDO zorgt ervoor dat ook huiseigenaren met “moeilijke” woningen en/of weinig financiële mogelijkheden mee kunnen doen. Als resultaat van de verkenning is een concept organisatiemodel opgeleverd inclusief een verdienmodel (zie bijlage 1). Uitgangspunt van dit model is dat de m-EDO niet alleen wordt gefinancierd met overheidsgelden, maar ook met geldstromen van andere partijen zoals een energie coöperatie of bedrijven die de maatregelen uitvoeren. Of dit concept haalbaar is moet nog verder worden onderzocht. Hiervoor dienen gesprekken gevoerd te worden met andere organisaties zoals de deelnemers van de Energietafel en de provincie.

Kernboodschap

De gemeente heeft €60.000 subsidie van de Europese Unie ontvangen voor een verkenning naar een maatschappelijke Energy Service Company, ook wel een maatschappelijke Energie Diensten Organisatie (m-EDO) genaamd. Dit is een organisatie die alle huiseigenaren zowel technisch als financieel ontzorgt tijdens het verduurzamen van hun woning. Dit geldt gedurende de gehele klantreis, dus vanaf het verzamelen van informatie over verduurzamingsmaatregelen tot aan de realisatie van de maatregel. Het resultaat van de verkenning is een concept financieringsmodel op hoofdlijnen voor een m-EDO, dat als basis dient voor vervolgesprekken over een m-EDO met de lokale vrijwilligersorganisaties en de provincie.

Om te inventariseren aan welke ondersteuning behoefte is bij particuliere huiseigenaren, is als onderdeel van de verkenning een enquête uitgevoerd (inclusief 10 diepte interviews) onder de particuliere huiseigenaren van de wijk De Hoeven. In deze wijk zijn woningen afgelopen jaren verduurzaamd met hulp van de vrijwilligersorganisaties De Hoeven Energie en Energierijk Houten. Doel van de enquête was om de behoefte aan ondersteuning te inventariseren bij de verduurzaming door welke partij. Het resultaat van dit onderzoek is als bijlage 2 toegevoegd. De (geanonimiseerde) rapportages van de enquête en de diepte interviews zijn na het collegebesluit gedeeld met de beide betrokken vrijwilligersorganisaties, zodat de wijkbewoners er kennis van kunnen nemen.

Consequentie

De m-EDO zorgt voor een structurele ondersteuning van inwoners tijdens het stapsgewijs verduurzamen van hun woningen. Het verduurzamen wordt hierdoor gemakkelijker en financieel aantrekkelijker. Dus ook voor de huiseigenaren met een smalle beurs. Een m-EDO versnelt de verduurzaming van de woningen waardoor Houten sneller energieneutraal wordt.

Wat betekent dit voor de raad (procedureel)

Het college heeft besloten tot deelname aan een vervolgonderzoek naar een maatschappelijk gedreven ontzorgingsmodel. Dit doet zij samen met de lokale vrijwilligersorganisaties zoals Energierijk Houten en de energie coöperaties, de regiogemeenten en de provincie. De gemeenteraad wordt eind dit jaar geïnformeerd over de stand van zaken van dit vervolgonderzoek. Indien het onderzoek leidt tot een maatschappelijk ontzorgingsmodel dat jarenlang actief blijft, wordt een raadsvoorstel ter besluitvorming aangeboden. Hierin staat onder andere welke bijdrage wordt gevraagd van Houten.

Als u nog vragen heeft kunt u contact opnemen met P. Aelmans via emailadres:
patrick.aelmans@houten.nl

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Barink

G.P. Isabella

Bijlage(n) :

1. Investeringsformulier EUCF subsidie (opgesteld door Squarewise).
2. A. Resultaten digitale enquête in de wijk De Hoeven;
B. Uitkomsten 10 diepte interviews (uitgevoerd door David Willemsen).

- .